

Crossing Bridges

"Don't look down."

"Why not?"

"It's a long drop. Just keep your eyes ahead and keep moving."

"We have such a long way to go. Will we ever cross this bridge and get to the other side?"

"B'ezras Hashem (with Hashem's help)."

☪ ☪ ☪ ☪ ☪

Life's challenges are often compared to bridges. Learning an entire *mesechta* (tractate of the Talmud) is a big bridge to cross. Finding a *parnossa* (livelihood) may take some work. Finding a suitable marriage partner, buying a home, settling in a foreign country – these can all seem like impossible goals. They are bridges that are too long to cross. What can we do? We pray to Hashem for *Siyata Dishmaya* (Heavenly Assistance) and then we set foot onto the bridge. Step by step, we receive His help as we navigate our way across the bridge. If we merit, we find ourselves on the other side, having successfully met the challenge.

"Every (firstborn) that opens the womb is Mine" (Shemos 34:19). This verse refers to the holiness of the *bechor* (firstborn son). We have a mitzvah of *pidyon ha'ben* (redeeming the firstborn son). The Sefer HaChinuch comments that this mitzvah is a remembrance of the great miracle that Hashem performed in Mitzraim. He killed the *bechoros* of the Mitzrim, and saved our firstborn sons. This mitzvah is an expression of our gratitude to Him.

Three times a day we stand before Hashem in prayer. Blessing number eighteen thanks Hashem for all of the good that He has done for us. "For our lives which are in Your hands, and for our souls . . . and for Your miracles which we experience every day, and for Your wonders and Your good deeds which are always with us" (excerpt from the blessing). We thank Hashem for His daily *chasodim* (acts of kindness). We can also take this opportunity to thank Him for those *chasodim* which He has done in the past. All of those bridges which seemed impossible to cross. He picked us up and carried us over.

Kinderlach . . .

Your whole life is ahead of you. A life which will include many challenges and many bridges to cross – some easier; some more difficult. B'ezras Hashem you will meet those challenges. You will cross those bridges. Always remember how you felt when you were standing before the bridge. It seemed impossible to cross. Afterward you realized that Hashem pulled you to the other side. Remember those bridges, *kinderlach*. Express your gratitude to Hashem.

Don't Panic

Let us try to imagine that we lived in the generation that left Mitzraim. We experienced the miracles of the *eser makkos*, *kriyas Yam Suf*, *Har Sinai*, and *kaballas HaTorah*. These were wondrous events; each one alone would have been enough to inspire a person for a lifetime. How could we have fallen so quickly to commit the *chet ha'egel*, (sin of the golden calf), just forty days after receiving the Torah?

Rav Chaim Shmuelevitz in *Sichos Mussar* explains the *chet ha'egel* as follows. The Jewish people had grown to trust and depend upon Moshe Rabbeinu. He was leading them through every facet of their miraculous deliverance from the time they were slaves in Egypt. Now, suddenly, he did not descend from the mountain at the expected time. The Satan tricked them into thinking that their beloved leader had died. The prospect of continuing without him made the Jewish people frightened and panicky. In this type of environment, the Satan was able to convince them to commit the *chet ha'egel*. He would never have been able to accomplish this under normal calm circumstances. It all began with panic.

Rav Dessler, explains the prayer *Al Chet* that we say on Yom Kippur when confessing our sins. The first sin mentioned is *oness* (a sin committed under duress). Rav Dessler explains that due to the pressure, we are likely to be overly lenient in our mitzvah observance. We thought the situation warranted a *heter*, (leniency) when in reality our tension biased our judgment.

Kinderlach . . .

How many times does it happen that someone takes our toy away from us? What should we do? Should we panic and grab it back, or should we ask nicely? What happens when they give out candy or goodies in shul? We should not get excited and misbehave. We have to behave nicely even in these situations. Remember that Hashem is really deciding who gets the treats. If He wants us to get one then we will. And if we don't is it really so terrible? It is much worse to display bad *middos* (character traits). Whenever we feel that we are under pressure, we have to stop ourselves and say that we will not let this ruin our behavior.

Over and Over Again

When He (Hashem) finished speaking to him on Mount Sinai, He gave Moses the two Tablets of Testimony... (Shemos 31:18). The Medrash *Rabba* (41:6) explains this verse as follows. The entire forty days that Moshe Rabbeinu was on Mount Sinai, he kept learning Torah and forgetting what he learned. He said to Hashem,

"Master of the World, I have learned forty days and I don't know anything!" What did Hashem do? When Moshe Rabbeinu completed the forty days (of learning), He gave the Torah to him as a gift.

Rav Dovid Luria points out an important lesson that we learn from this Medrash. In order to learn Torah, understand what you learned, and remember it, you must receive *siyata di'shmaya* (Heavenly assistance). The only way to receive this help from Hashem is to pray for it. Another important lesson that we learn from this Medrash is the importance of constant review of what we learn. The Gemora (*Eiruv* 54b) relates that Moshe Rabbeinu first taught the Torah that he learned to Aharon, then to Elazar, then to the Elders of the Nation, then to the entire Jewish people. Rebbe Eliezer explains that one must review what he learned four times.

The Gemora then relates a story about Rebbe Preida, who had a student who needed to learn everything 400 times before he understood it! Rebbe Preida patiently taught this student every lesson 400 times. One day, Rebbe Preida informed his student that he needed to go out soon to do a mitzvah. After their usual 400 repetitions of the lesson, the student still did not understand. When Rebbe Preida asked him why he did not understand, the student replied that he could not concentrate because he knew Rebbe Preida had to leave to do a mitzvah. With that, Rebbe Preida told him to pay attention well and they would learn it again. Rebbe Preida sat with the student and repeated the lesson another 400 times! This time the student understood. A voice came down from heaven rewarding Rebbe Preida for his diligence. "If you wish, Rebbe Preida, I will add 400 years onto your life. Or you and your entire generation will merit *Olam Habbo* (the next world)." Rebbe Preida chose the reward of the next world. Hashem gave him both long life and the next world.

Kinderlach . . .

Our learning requires constant review. We must review what we are learning until we understand it, and then continually go over it until we remember it. This requires patience and diligence. We should not get discouraged children, if we do not understand or remember something the first or second time we learn it. Moshe Rabbeinu did not get discouraged. Neither did Rebbe Preida. Let us all take a lesson from Rebbe Preida who had the perseverance to teach his student 800 times until he understood! The other essential ingredient to success in learning is *tefillah* (prayer) for *siyata di'shmaya* (Heavenly Assistance). Without the help of the Merciful One, we cannot accomplish anything. May Hashem answer all of our prayers for success in all of our endeavors.

והגדת לבנר

פרשת כי תשא

בנסיבות רגילות הכל התחיל מן הבהלה. בוידוי "על חטא" שאנו אומרים ביום כפור, הדבר הראשון המוזכר הוא, על חטא שחטאנו לפניך באונס.

הרב דסלר זצ"ל מסביר שכשאנחנו נמצאים בלחץ אנו עלולים להתיר לעצמנו הקלות בשמירת המצוות. אנו חושבים שהמצב מאפשר התר, אבל למעשה, המתח והלחץ בו אנו שרויים מעוותים את יכולת השיפוט שלנו.

כל העולם כולו גשר...

"אל תסתכל למטה."

"למה לא?"

"יש שם תהום. הסתכל קדימה והמשך ללכת."

"יש לנו דרך כה ארוכה. האם אי פעם נגיע לקצה השני של הגשר הזה?"

"בעזרת ה'."

סג סג סג סג

האתגרים של החיים דומים לגשרים. לימוד מסכת שלמה של הגמרא הוא גשר ארוך מאוד שיש לעבור. מציאת פרנסה לפעמים דורשת מאמץ רב. מציאת בן זוג, קניית דירה, עלייה לארץ - כל אלה יכולים להראות כמושימות בלתי אפשריות, כגשרים ארוכים מדי. מה נעשה? אנו מתפללים לה' לסיעתא דשמיא, ואז אנו מתחילים לחצות את הגשר. צעד אחר צעד, אנו מקבלים את עזרתו בדרכנו. אם אנו זוכים לכך, אנו מוצאים את עצמנו בעבר השני, לאחר חציה מוצלחת.

"כל פטר רחם לך" (שמות ל"ד, י"ט). פסוק זה מתייחס לקדושת הבן הבכור. יש לנו מצווה של פדיון הבן הבכור. ספר החינוך מעיר שמצווה זו היא לזכר הנס הגדול שעשה ה' במצרים. הוא הרג את הבכורות של המצרים, והציל את בכורותינו שלנו. מצווה זו היא הבעת תודתנו לו.

שלוש פעמים ביום אנו עומדים לפני ה' בתפילה. הברכה השמונה עשרה היא הודיה לה' על כל הטוב שעשה לנו: "על חיינו המסורים בדיך ועל נשמותינו... ועל נסיון שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת" (מתוך הברכה). אנו מודים לה' על חסדיו היום-יומיים איתנו. באותה הזדמנות אנו יכולים להודות לו על כל החסדים שעשה איתנו בעבר: כל הגשרים האלה שנראו חסומים בפנינו, הוא הרים אותנו והעבירנו אותם.

ילדים יקרים...

אתם עומדים בראשית הדרך. בחייכם יהיו הרבה אתגרים והרבה גשרים שתצטרכו לחצות - חלקם קלים יותר, חלקם קלים פחות. בעזרת ה' תיענו לאתגרים ותצליחו במעשיכם - תחצו את הגשרים האלה. זכרו תמיד כיצד הרגשתם כשעמדתם לפני הגשר: נראה היה שאי אפשר לעבור אותו. אח"כ הבנתם שה' הוא שהעביר אתכם לצד השני. זכרו את הגשרים האלה, ילדים יקרים. והודו לה'.

לא להבהל

בואו נתאר לעצמנו שחיינו בדור יוצאי מצרים. ראינו את ניסי עשר המכות, קריעת ים סוף, הר סיני וקבלת התורה. כל אלו היו מאורעות מופלאים שכל אחד מהם בפני עצמו היה מספיק כדי לרומם אדם למשך כל ימי חייו (כפי שאנו אומרים בהגדה של פסח, דיינו). כיצד, אם כן, יכולנו ליפול כל כך מהר לחטא העגל, רק ארבעים יום לאחר קבלת התורה?

הרב חיים שמואלביץ זצ"ל מסביר את חטא העגל כך: בני ישראל בטחו במשה רבינו והיו תלויים בו מאד. משה הנהיג אותם בכל המאורעות הניסיים מאז היו עבדים במצרים, ועכשיו פתאום, הוא לא ירד מן ההר בזמן המיועד. השטן הטעה אותם לחשוב שמנהיגם האהוב מת. המחשבה שיהיה עליהם להמשיך בלעדיו גרמה להם לבהלה ולחרדה גדולה, ובאווירה זו, יכול היה השטן לשכנעם לחטוא בחטא העגל. הוא לעולם לא היה מצליח בכך

ילדים יקרים...

הרבה פעמים קורה שמישהו לוקח מאיתנו את המשחק שלנו. מה עלינו לעשות? האם עלינו להבהל ולחטוף אותו בחזרה, או עלינו לבקש יפה? מה קורה כשמחלקים ממתקים בבית הכנסת? אל לנו לשכוח את התנהגותנו מרוב התרגשות. גם במצבים כאלה עלינו להתנהג יפה. זכרו, ה' הוא המחליט למי יגיע הממתק. אם הוא רוצה שנקבל, אז נקבל. ואם לא קבלנו, האם זה באמת כל כך נורא? זה הרבה יותר גרוע להתנהג במידות רעות כל פעם שאנו מרגישים שאנחנו נמצאים בלחץ. עלינו לעצור את עצמנו ולומר שלא ניתן ללחץ זה לקלקל את התנהגותנו.

שוב ושוב

"ויתן אל משה ככלותו לדבר אתו בהר סיני שני לוחות העדות..." (שמות ל"א, י"ח). מדרש רבה (פרשה מ"א, ו') מסביר שכל הארבעים יום שהיה משה רבנו על הר סיני, היה לומד תורה ושוכח. אמר לו: "רבון העולם, יש לי ארבעים יום ואיני יודע דבר." מה עשה הקב"ה? משה השלים מ' יום נתן לו הקב"ה את התורה מתנה. ר' דוד לוריא זצ"ל מצביע על נקודה חשובה הנלמדת ממדרש זה. כדי ללמוד תורה, להבין את מה שלמדנו, ולזכור זאת, עלינו לקבל סיעתא דשמיא (עזרה משמים). הדרך היחידה לקבל עזרה זו מה' היא להתפלל עליה. נקודה חשובה נוספת שאנו לומדים ממדרש זה היא חשיבות החזרה המתמדת על מה שלמדנו. בגמרא במסכת עירובין (נ"ד, ע"ב) כתוב שמשה לימד את התורה שלמד, קודם לאהרון, אחר כך לאלעזר, אחר כך לזקנים, ולבסוף, לכל כלל ישראל. רבי אליעזר אומר שאדם חייב לחזור על מה שלמד ארבע פעמים. הגמרא מביאה ספור על רב פרידא שהיה צריך להסביר לתלמיד כל דבר, ארבע מאות פעמים עד שהתלמיד הבין את החומר הנלמד! יום אחד, אמר רב פרידא לתלמידו שעוד מעט יהיה עליו לצאת לדבר מצוה. לאחר שחזרו כרגיל ארבע מאות פעמים, עדין לא הבין התלמיד את השיעור. כאשר שאלו רב פרידא מדוע לא הבין היום, ענה התלמיד, שלא יכול היה להתרכז משום שידע שרב פרידא צריך ללכת לדבר מצוה. רב פרידא אמר לו שעכשיו ישים לב היטב והם ילמדו שוב. רב פרידא ישב עם התלמיד וחזר אותו על השיעור ארבע מאות פעמים נוספות! בפעם הון, הבין התלמיד. יצאה בת קול ואמרה לרב פרידא שאם ירצה יתווספו לו ארבע מאות שנים לחייו, או שהוא וכל בני דורו יזכו לעולם הבא. רב פרידא בחר בעולם הבא, וה' נתן לו את שניהם.

ילדים יקרים...

מוכרחים לחזור על מה שלומדים. חייבים לעשות זאת עד שמבינים את הנלמד, ואז מוכרחים להמשיך ולחזור עד שזוכרים. לשם כך דרושה סבלנות וחריצות. אל לנו להתיאש ילדים, אם לא הבנו או לא זכרנו משהו בפעם הראשונה או השניה שלמדנו. משה רבנו לא התיאש. גם לא רב פרידא. בואו נלמד מרב פרידא שלימד את תלמידו 800 פעמים עד שהתלמיד הבין! מרכיב הכרחי נוסף להצלחה בלימוד הינו תפילה לסיעתא דשמיא. בלי עזרתו של ה' יתברך לא נוכל להשיג דבר. יהי רצון שה' יענה לכל תפילותינו להצלחה בכל דרכינו.